

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Aures occludit diabolus animæ: paßer est, qui verbum surripit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

adicit mandata. *Ecce ante hominem mors & vita, bonum & malum, fugam igitur homo meditatur, à facie Dei sui, ne videatur, conatur abscondere, fugit medius inter duas arbores. O te mentis inopem, inopem consilij (miratur D. Chrysoſtom.) an non aduertis, dum te totis virionis interis abscondere, ne tuum detegatur flagitium, teipſum inter teſtes. Statuis tibi aduerſarios, binas ſcilicet illas arbores, nolens vii conſeſſa & ſana, & manum mittens ad prohibitam & noxiam? O quam deliras? O quam cæcū quidquid enim agis, inſipientiam tuam redarguit. Quis credat tantam mentis cæcitatē, tantamque in homine cadere poſſe veſtigiū, qui vix ab hora quadrante ſapientiſſimus habebatur & tanto pollens iudicio, vt naturarum quorumlibet animalium ſeruator illis nomina congrua natura qualitatibus imponeret? delime mirari (monet D. Chryſoſtom.) quam primū enim diabolus animum fuerit ingreſſus, illam excæcat, iudicium perturbat rationis, & iumentis ſimilem reddit inſipientibus: *Nihil peccato peius delicti, ipſum enim, vi introſeui non ſolum confuſione rotos nos replet, ſed inſipientes facit eos, qui antea intellectu & ſapentiā præſtiti erant.* In ſtuporem rapitur vehementiſſimum vates Ezechiel, videt ſeniores, quos diceret Senatores venerabiles, capillis canos, barbīs candidos, at ita mente deliros, vt genua proni ſceterent immundis quibusdam animalibus, licetis, buſonibus, ſerpentibus, aliſque innumeris maledictis anguibus, dem illis ſua ſtabant corda, ſuas offerrebat vitas, in incenſo, quod ſerpentibus adolebant. O Domine, quis audivit unquam tale, aut quis vidit huic ſimile, tantam mentis ſtupiditatem, inſipientiam tantam? Ceſſet ſtupor, dilicte mi, diligenter illos attende, cæci ſunt, vapor etenim aſcendens de thimulo, illos adeo obcæcavit, vt credant ſe nec ab ipſo Deo videri: *Vapor nebule de thuro ſurgebat. Ecce aſcendi enim, non videt Dominus nos.* Quot his ſimiles toto conſpicias mundo, qui buſones, diſpſadas, immundosque adorant ſerpentes, gemina viperarum? En tibi virum, qui milite portitur Angelicā formā grauiſſimā, adheret autem alteri quæ ſit ipſa putredine deſeſſabilior. Alterum exhibeo, cui cum noctes quietas in lecto poſſit tranſigere, ſocia ſibi coniuge à Deo conſeſſa, plares percutit, vt veſtigio circumuolutans alienam. Non te rapiat illud in admirationem: hos quippe vapor excæcat paſſionum, adeo mente nubulos, vt nec attendant, quod Deus cordis inima perſcrutetur,*

reſpublica ſcandalizetur, cœlum irriter, bona dilapidet, animamque cruciatibus damnet æternis. Quam ſantum tibi Dominus ſuggerit ore prophetico conſilium: *Leua in altum oculos tuos, & vide vbi non preſtrata ſu.* Oculos aperti anima Chriſtiana, teipſam diligenter circūſpice, quod cecideris attende, filium imitare prodigum, cuius vitæ correſtio ab oculorum dependebat aperture, ſeipſum ſedulo circūſpexit, domus paternæ recordatus. In ſe reuerſus, ſeporis cernit circumcinctum, hos quippe ſubuleus paſcebat, ſe fame gemit deficientem, vire manuſcipium. Quid lucratus ſit, & quid perdidit conſiderat, quam illuſtrem, quam oppatam domum reliquerit tum filius profectus in reginē longinquam, & quam abſectum miſerumque incolat ſuile modo porcarium. Exclama: *Quanti mercenarij in domo patriæ mei abſcedant panibus!* Enge age, oculos reſera, Dauidis exemplo: *Cogitavi viam meam & conuerſi pedes meos in teſtimonia tua.* Commune proterbium eſt eorum quod cœrum inermat & dilaceret, prius illi obſcure iniecto pulvere oculos: indubium enim eſt ſic obcæcatur, per montium, rupinūque præcipitia currentem facillimè in præceps collidi, corūque prædam præjarari. Munus hoc eſt diaboli, oculos obſcure, vt tuarum currentis impetu paſſionum, hinc inde mundi occaſionibus, & præcipitijs illius, in inferni corruias abyſſum præda diaboli ſempiterna. Magnum eorum vidit Dauid numerum in infernum corruille: *Sicut ones in inferno poſiti ſunt, mors depaſcet eos.* Samſonem vidisti ab inimicis excæcatur, quam infelix vt iumentum ad molam alligatur? quid de illo boni ſperandum qui velatis inter præcipitia graditur oculis? Talem te Deus ſugillat, velatis te ducit diabolus oculis per amages, & motum tuorum deſu, delirantem, vt heri ex Ezechiele diximus. Hoc damno diabolus animam afficit, dum eam per peccatum iam Dominus ingreditur, poſſidetque pacificus.

§. 6. *Aures occludit diabolus anima: paſer eſt, qui verbum ſurripit.*

Secundum eleuat pontem, auditus ſcilicet anima diabolus, idque ne corde Dei verbum audiat, ea attentione, quā Dauid, qui ait: *Audiā quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam nimis loquetur pacem in plebem ſuam, & ſuper ſanctos ſuos.* Præxim illam omnes admittunt, quā

qua ferocissimus vsus est Holofernes, vt Bethuliam in sua redigeret victor cito potestatem: *In- cidi precepit aqua ductum illorum*: nouerat enim hostis, versutissimus, sine aqua ciuitate non posse conseruari. Ommino requiritur aqua, ad bibendum, ad lauandum, ad rigandum. In comperto est, (inquunt D. Basil. & D. Creg.) aquam sym- bolum figurate doctrine celestis: hoc nomine per Moysen explicatur: *Concreuit ut pluuia do-*

In Ps. 2.

Lib. 11.

Mor. c. 6.

Et l. 27.

e. 21.

Deut. c. 32

2.

Sap. 13. 3.

Ezec. c. 36

25.

Ioan. 15. 3

Rom. 10.

17.

Baruch 3.

9.

I.

Verbi

Dei effi-

caria.

optandum, vt verbum Dei huic contemperate- tur, cordis intima penetraret, & sui illic effectus operaretur. Si aures apertas arigeres, ad ea quæ tibi de virtutum splendore suggeruntur, de animæ nobilitate, quam illam decoram gratam- que reddat diuina gratia, de mundi vanitate, de vitæ breuitate, de mortis horrore, de tremendo Dei iudicio, de sempiternis cruciatibus in dæ- monum societate: o quam feliciter tua fermentaretur anima, & ad debitum sibi ordinem co- poneretur! Hinc omnis illa diaboli sollicitudo, vt tibi obturet aures, & tecum agat, quod cum grauo frumentu passerculus, quod agricola dis- seminat, quod cū in arua decidit, nec terra coo- peritur eidem inhaeret, ilico diripit, & Necum quolibet aufert: *Volucres cali comedunt illud*, *Luc. 11.* quæ hæc o Dñe parabola? Spargit de cathedra prædicator semen verbi Dei. Verūtamen accu- runt multi, libenter audiunt, aures corporis exoptant, at animæ viscera non perueniunt: *Sibi qui cum gaudio suscipiunt verbum Dei. Cōfessum aduo- lat passer ille maledictus, & granu diripit: Venit diabolus & tollit verbum de corde eorum, ne credentes salui fiant.* Hæc quantis eripit verbum in anima seminatum? quot tali salutaria documenta docere prædicatores? quam variam doctrinam semi- nanturum gaudio illa suscepisti. Valde dilu- culo ante solis ortum, strato surgere festinasti, & ore prædicatoris suspensus immotus substitisti: *Cum gaudio suscipiunt verbum.* Attamen da gloria Deo, quid tibi reliquum quorum recordaris? eod- em quo concionem audisti momento, omnino oblitus es. Num laboras, vt hoc celeste semen terra cooperiatur, intimis animæ immisceretur? Sicut illud audisti, sic dimisisti infructuosum, & propediem nihil eorum quæ audisti superest, quod fructus germinet. Vnde hæc credisti? *Venit diabolus & tollit verbum de corde eorum.*

Hinc facile ratio patebit, cur mentiatur opus oliuæ, & verbum Dei maneat infructiferum, quot declamantur conciones hic, ibi, alibi, hec hodie, cras, anno præterito, præterito, futuro? Num Dei verbum efficax? Dicat ille, qui vim eius optime callebat D. Paul. *Vicinis est sermo Dei, & efficac & penetrabilior omni gladio ancipiti.* Vnde tot igitur mortui? vnde tam pauci spem viu- entes? vnde tam exiguus eorum numerus, qui- bus corda non penetrat? Et ipse Deus, vt video per Hieremiam obstupescit: *Numquid non verba mea sunt quasi ignis, dicit Dñs, & quasi malleus sp- conterens petram?* Vnde frigus tantum, tantum in anima geluini corde tanta durities? Hæc vnicæ ratio aufert infernalis ille volucet verbum? au- dno

Ioan. 11.

43.

Ioan. c. 6.

63.

Rom. 1. 15

11.

Compa-

ratur fer-

mento.

Marc. 16.

15.

diro quippe sermone tuis confestim totus negotiis intricatis terrenis occuparis: nec gratum illud vel parumper corde tuo. reuoluis ruminandum, vnde Sarau continuo diripit seminatum, & petinax tua praesidet animæ, pontem illum suspendit cordis aurium; mentitur labor prædicatoris. O quam appositè proposito nostro concludit hodie Christus Euangelium: *Beati qui audierunt verbum Dei & custodierunt illud.* Audis verbum Domini, custodi illud: in hanc necessitatis, vt dum te d. abolus impugnas, & pellicit ad inhonestam, auditorum meminens, & infagulo fortis filij prædigi: dum carnis delicijs ad præcipitia titillaris, eorum recorderis quæ diximus de morte, de iudicio, de inferno præparato flagitiosus. Huic arbitror Christum alludere consilio Spiritus S. *Inclina aurem tuam, & audi verba sapientum; appone autem cor, ad doctrinam meam, quæ pulchra erit tibi, cum seruaueris eam in ventre tuo.* Ventrem nominat, ex mente D. Greg. intellectum: vix vllum profert fructum: cibis stomacho acceptus, magna licet superius voluptate, nisi ibidem detentus, & coqui actus, & digeratur.

§. 17. *Eos qui tacere debent reddit diabolus loquaces, vt propheta Regis Achab.*

45. **T**ertium suum attollit pontem diabolus, linguam scilicet, dum homini loquelam admittit, & mutum efficit: qui pons eum sit ceteris iungit. Hic, iacireo solus huius meminit defecus Lucas Evangelista, licet & alios habuerit: *Damoniū erat mutum.* Ex effectu nominatur, illum etepim mutum reddiderat, eo loquendi modo, quo causa nomen effectus adferimus, cibum dicimus sanum, vel insalubrem ab effectu, ad hæ pomum, mortem nostram nominamus. Quæ res, quæ ratione, reddat quempiam diabolus mutum? oporaret ego, loquaces potius faceret, & battologos. Assentior, & hæc tanto studio, vt eodem narrante Evangelista, Capharnaï lymphati diaboli operâ ore adco inficines clamant, vt necesse fuerit, illos Christus reprehenderet, & silentium imperaret: *Interpans non sonebat ea loqui.* Quod particulariter in vno eorum manibus dam energumeno legimus qui non racuisset loquere. omnino, nisi eum Christus duras interpasset, hæc ea tace, obmutefce. Qui igitur hæc conueniunt. Ex præcedentibus ponit D. Chrysest. rocessima illa verba Spiritus S. interpretatus: *Mors & vita in manus linguæ.* Alia quoque Christo: *Ex verbis tuis iustificaberis, Matth. 12. & ex verbis tuis condemnaberis.*

Hoc expendit D. Jacobus, vt quid admiratione dignissimum: Qui fieri potest, inquit, vt vnâ eademque res, & mors & vita contineantur. Quis est qui credat, quod ex eodem fonte, eodem canali, aqua profluat instar ignis feruentissima, & instar gelu frigidissima, aqua vitæ, aqua mortis? *Ex ipso ore procedit benedictio, & c. Numquid Jac. 3. 10. fons de eodem foramine emanat dulcem & amarum aquam?* Non contradico: Spiritus enim S. Eccl. 3. notat tempus esse loquendi, & tempus tacendi: & quandoque loqui mors est, quandoque vita: tacere quandoque noxium, quandoque fructuosum. Quod Abigail aperiens os suum locuta fuerit prodens in occursum Dauid, qui leone ferocior eius toti familie ruinam minabatur, illam à morte præseruauit, vt ipse Dauid eidem attestatur: *Benedictum eloquium tuum, & benedicta tu, quæ prohibuisti me hodie.* Quod Amalceiter Dauidi seipsum prodiderit, vt Sabis Regis interfecit, hanc mortem sibi loquax conscientia enim de causa à Dauid iustus est occidit, qui factum subterfugit, non nocuisset. Locuta est Bethsabee Dauidi pro filio suo Salomone, & regnum illi obtinuit: locuta est pro genere suo Adonia, & mortem illi conquisiuit, quod si tacuisset, ille superuixisset. Sæpè igitur locutum suiffe nocet & mortem adfert, prodesse autem, & vitam obtinet tacuisse, aliàs è contra idat vitæ, eripit à morte, & ruina, locutum fuisse. Nec hoc ignorauit Bias inter Græcos sapientes celeberrimus: vt eum refert Plutarchus cum, ei Tyrannus Amabs imperaret, vt diceret quodnam omnium esset melius, quodnam peius, quodnam vtilius, quodnam inutilius, linguam illi misit Philosophus.

46. **Q**uid igitur agit diabolus? officio suo fungitur. An tibi excidit, quod paulo superius nobis Spiritus S. declarauit, illud agere diabolum, cuncta suis exturbare iunctibus & cardinibus? omnia in nostram ruinam peruertere? *Nomen eius Exterminans.* Magnæ res est vilitatis, magni commodi, suo tempore non oportuno loqui quando tacendum, tacere quando loquendum: ordinem inuenit, te facit cecidat, vocaliorem, & loquacem, dum tacere tibi expediret, & linguæ præpedit officium, quando salutis tuæ interest, loqui, non tacere. Dum tibi proximi tui desecus, aut infirmitas innotescit, vitæ tuæ interest, loqui, fraterna illum mentione corrigendo, & tacendo, ac cæteris occultando: *Si peccaueris in te frater tuus, vade & corripe Matt. 18. cum iuser te & ipsum solū: De quibus die Martis 15, proximo.*